

Broj: 05-1-07-5-975/20
Sarajevo, 07.10.2020. godine

Na osnovu člana 6.2 stav (2), člana 6.7 stav (1) tačka 1) i tačka 3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), člana 114, a u vezi člana 115, 116. i člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku (“Službeni glasnik BiH”, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/3 i 53/16) i člana 1.13 i 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti u predmetu kršenja Izbornog zakona Bosne i Hercegovine od strane političke stranke Ujedinjena Srpska, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 62. sjednici, održanoj 07.10.2020. godine, donijela

O D L U K U

(1) Poništava se ovjera političke stranke Ujedinjena Srpska za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, jer je odgovorna što je u video zapisu objavljenom na društvenim mrežama Twitter i Facebook, koristila jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, čime je prekršila odredbe člana 1.13, u vezi sa članom 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te joj se naređuje uklanjanje predmetnog video spota sa društvenih mreža.

(2) Zbog povrede iz stava (1) ove odluke N S predsjedniku političke stranke Ujedinjena Srpska zbog utvrđene lične odgovornosti se izriče novčana kazna u iznosu od 10.000,00 KM (slovima: *deset hiljada konvertibilnih maraka*)

(3) Novčana kazna iz stava (2) ove odluke uplatiće se u roku od osam dana od dana pravosnažnosti ove odluke na jedan od sljedećih uplatnih računa JRT Trezora BiH, depozitni račun broj: **3380002210018390** (UniCredit bank d.d. Mostar), **1610000010751394** (Raiffeisen banka d.d. Sarajevo), **5517902220404858** (Unicredit banka a.d. Banja Luka) ili **1549212013183391** (Intesa Sanpaolo banka d.d. Sarajevo), vrsta prihoda **723112**, budžetska organizacija **0706999** sa pozivom na broj „**0000000000**“ i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Politička stranka Ujedinjena Srpska je dana 20.09.2020.godine, na društvenim mrežama Facebook i Twitter objavila video zapis koji bi svojim sadržajem mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje u smislu člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH.

Postupajući po službenoj dužnosti Centralna izborna komisija BiH je zaključkom broj: 05-1-07-5-975/20 od 21.09.2020.godine, pokrenula postupak utvrđivanja odgovornosti političke stranke Ujedinjena Srpska zbog osnovane sumnje da je prekršila odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Navedeni zaključak je dostavljen političkoj stranci Ujedinjena Srpska, zajedno sa pozivom da lice ovlašteno za zastupanje ove političke stranke u roku od 24 časa od prijema navednog poziva, izjasni na okolnosti, razloga objave video zapisa; detaljnog obrazloženje samog sadržaja video zapisa i svrhe objave istog; kao i svih drugih činjenica koje smatraju relevantnim u vezi sa donošenjem odluke u predmetnoj stvari.

Politička stranka Ujedinjena Srpska je u ostavljenom roku, dana 24.09.2020.godine Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila izjašnjenje u kojem navodi da razlog objave video spota nije predizborna kampanja nego poziv političkim strankama i političarima na ujedinjenje u svrhu ostvarenja programskih ciljeva Ujedinjene Srpske, te da se isti zasniva na proglašnom dokumentu Ujedinjene srpske „Deklaracija o neophodnom jedinstvu po pitanju vitalnih nacionalnih interesa Republike Srpske“ od 12.09.2020.godine. Isto tako navode da i drugi politički subjekti na sličan način javno izražavaju svoje stavove kao npr. poziv bošnjačkih stranaka na jedinstvo Bošnjaka u Srebrenici i niz neprimjerenih i uvrijedljivih izjava koje izazivaju strah i nelagodu u Republici Srpskoj. Nadalje navodi da je spot prvenstveno usmjeren na ukazivanje opštepoznate činjenice

viđenja ratnih sukoba i posljedica iz devedesetih godina, kao i načina na koji to građani komentarišu u svakodnevnom razgovoru između pripadnika različitih naroda u Bosni i Hercegovini, te da je isti poziv na jedinstvo, upravo kao odgovor na takve komentare. Kao ključnu činjenicu ističu da se u video spotu ne poziva na glasanje, ne predstavljaju kandidati, sloganii ili politički program, te da se video spot ni u jednom segmentu ne može povezati sa predizbornom kampanjom za predstojeće Lokalne izbore i da su oni već emitovali video materijale na različite teme gdje se takođe nije pozivalo na izbore i kampanju.

Cijeneći sadržaj predmetnog video zapisa, kao i navode iz izjašnjenja Ujedinjene Srpske, Centralna izborna komisija BiH je odlučila kao u dispozitivu, iz slijedećih razloga:

Analizirajući sadržaj predmetnog video zapisa, nesporno je utvrđeno da bi isti nekog mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje u smislu člana 7.3 stav (1) tačka (7) Izbornog zakona BiH.

Naime, u predmetnom video zapisu se na početku javnosti prikazuje dijalog tri lica, od kojih lice 1 na stereotipan način prikazuje Albanca, lice 2 Hrvata, a lice 3 Bošnjaka.

Lice 1 koje na stereotipan način prikazuje Albanca (Albanci su u BiH pripadnici nacionalnih manjina „Ostali“) govori: *a mi smo ti sve Srbe dolje s Kosova rasteralji i proteralji, sve!* Na to, lice 2 koje na stereotipan način prikazuje Hrvata (pripadnika konstitutivnog naroda u BiH), govori: *kak smo ih mi tek u Oluji počistili, kužiš?* Potom se u razgovor uključuje i lice 3 koje na stereotipan način prikazuje Bošnjaka (pripadnika konstitutivnog naroda u BiH) i govori: *sad smo ih ba zavadili, pa čemo ih za čas ba razvaliti.*

Osnovna poruka navedenog dijaloga nesporno predstavlja je isticanje progona Srba sa Kosova, te iz Hrvatske u prošlosti, te ukazivanje na sudbinu Srba u Bosni i Hercegovini u budućnosti, gdje će biti za čas „razvaljeni“.

Navedeno, po ocjeni Centralne izborne komisije BiH, za cilj ima stvaranje negativnih emocija i mržnje kod pripadnika srpskog naroda u pogledu progona koji su doživjeli, te izazivanje straha u pogledu njihove budućnosti u Bosni i Hercegovini.

Ulaskom u ugostiteljski objekat lica 4 koje u video zapisu predstavlja Srbina (pripadnika konstitutivnog naroda u BiH) i koje se licima 1, 2 i 3 obraća sa riječima: *slušaj momci, malo ste se prevarili. Republika Srpska je sad ujedinjena*, nakon čega snažno zalupi o sto, zbog čega lica 1, 2 i 3, panično bježe iz ugostiteljskog objekta, a lice 5 (gost) koje ostaje u ugostiteljskom objektu, u rukom simulira pucanje za njima, radnja se preokreće u drugom smjeru.

Navedeno, po ocjeni Centralne izborne komisije BiH, kod pripadnika hrvatskog i bošnjačkog naroda (kao konstitutivnih naroda), te pripadnika albanskog naroda (nacionalne manjine) izaziva negativne emocije i mržnju, zbog prikazivanja ponižavajućeg rastjerivanja iz ugostiteljskog objekta, ali i strah cijeneći da ugostiteljski objekat u video zapisu predstavlja srpsku sredinu, iz koje su na naprijed opisani način, silom protjerani, što je poruka apsolutno suprotna Opštem okvirnom sporazumu za mir, kojeg se Ujedinjena Srpska dužna pridržavati. Posebno uzinemirujući dio video zapisa je pokret rukom lica 5 (gost) koji asocira na pucanje u leđa lica koja bježe.

Nakon ponižavajućeg i zastrašujućeg protjerivanja lica koja stereotipno predstavljaju Albanca, Hrvata i Bošnjaka, lice koje u video zapisu predstavlja konobara, se zadovoljno smješi, te u znak odobravanja namiguje licu koje u video spotu predstavlja Srbina i koji je izvršio zastrašivanje i protjerivanje navedenih lica iz ugostiteljskog objekta.

Nakon toga, radnja se nastavlja prikazivanjem ulaska većeg broja muškaraca u ugostiteljski objekat, koji na sebi nose majice na natpisima „Ujedinjena Srpska“ i „US“ dok se uporedo na ugostiteljski objekat zakucava tabla sa natpisom „US Ujedinjena Srpska“.

Na kraju video zapisa, N . S predsjednik Ujedinjene Srpske govori: „Republika Srpska je ujedinjena, i uvijek će biti ujedinjena. To je naša obaveza.“

Navedeno po ocjeni Centralne izborne komisije BiH izaziva i raspiruje nacionalnu mržnju kod pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda, cijeneći zadovoljstvo iskazano njihovim protjerivanjem, te činjenicu da su nasuprot njih u ugostiteljski objekat dobro došli „gosti“ koji u majicama sa natpisom „Ujedinjena Srpska“ i „US“, koji faktički dijele vrijednosti koje su prikazane ranije, u smislu protjerivanja lica koja stereotipno prikazuju Albanca, Hrvata i Bošnjaka.

Zakucavanje na ugostiteljski objekat table sa natpisom „US Ujedinjena Srpska“ iz kojih su prethodno protjerana lica koja stereotipno predstavljaju Albanca, Hrvata i Bošnjaka, po ocjeni Centralne izborne komisije BiH, šalje jasnu i nedvosmislenu poruku da u ujedinjenoj Srpskoj nema mesta za pripadnike albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda.

Konačnom porukom, predsjednika Ujedinjene Srpske, N. . S. se faktički na kraju ponavljaju riječi „Republika Srpska je sad ujedinjena“ (nakon kojih riječi su u drugom dijelu video zapisa, stereotipno prikazana lica albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda protjerana) po ocjeni Centralne izborne komisije BiH predstavlja jasno, izričito i nesporno, potvrđivanje naprijed prikazanog i realizovanog scenarija protjerivanja pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda iz ujedinjene Republike Srpske.

Sa ciljem prepoznavanja težine oblika govora mržnje korišten je tzv. "šestorazinski test":

1. Kontekst je izuzetno bitan za procjenu mogu li određene izjave potaknuti diskriminaciju, nasilje ili nesnošljivost prema ciljanoj skupini:

Cijeneći istorijski kontekst, te ratna dešavanja u Bosni i Hercegovini, a u kojim su učestvovala lica albanskog, hrvatskog, bošnjačkog i srpskog naroda, Bosna i Hercegovina predstavlja izuzetno pogodno tlo za izazivanje i širenje mržnje između pripadnika ovih naroda, čega je i politička stranka Ujedinjena Srpska, bila i morala biti svjesna, imajući u vidu činjenicu da je uz prijavu za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, potpisala Izjavu uz člana 1.13 Izbornog zakona BiH, što je jedan od uslova da bi bila ovjerena za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine.

2. Govornici, odnosno njihova pozicija ili status u društvu:

U Video zapisu se kao govornik (glumac) pojavljuje kandidat na Lokalnim izborima 2020. godine D. M. u izbornoj jedinici Teslić, te predsjednik Ujedinjene Srpske, N. S. koji je ujedno i parlamentarac u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Cijeneći značaj ovjerene kandidature na izborima, te činjenicu da je N. S. predsjednik Ujedinjene Srpske, ali i visoko rangiran javni dužnosnik, Centralna izborna komisija BiH je zaključila da navedeno daje dodatnu težinu u kršenju člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH.

3. Namjera: Prije objave predmetnog video zapisa, Ujedinjena Srpska je morala pažljivo birati scenario, scenografiju, ali i glumce, te je itekako vodila računa o svakom detalju istog. Navedeno potvrđuje i činjenica da je svjesno kod prikazivanja pripadnika srpskog naroda u spotu, izabrala korputentnu i krupnu figuru koja bi samom svojom pojavom trebala djelovati zastrašujuće na lica koja stereotipno predstavljaju pripadnike albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda. Prvobitnim izazivanjem mržnje i straha pripadnika srpskog naroda, te nakon toga protjerivanjem lica koja stereotipno prikazuju pripadnike albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda, svjesno i nedvosmisleno je iskazana namjera protjerivanja pripadnika drugih naroda kao pobjede koja bi predstavljala cilj Ujedinjene Srpske.

4. Sadržaj ili forma: analizirajući predmetni sadržaj i formu, procjenjena je izuzetno visok nivo provokativnosti, što pokazuju i burne reakcije koje je kod javnosti predmetni sadržaj izazvao, te značajan broj zaprimljenih prijava radi kršenja člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH.

5. Opseg govora: kada je u pitanju dostupnost i diseminacije predmetnog sadržaja, nesporno je utvrđeno da je samo na youtube kanalu na dan donošenja ove odluke zabilježen pregled od 374.781 ljudi. Tome treba dodati i neograničen pristup spornom sadržaju na društvenim mrežama, ali i činjenicu da je Ujedinjena Srpska za vrijeme trajanja postupka utvrđivanja njene odgovornosti, plaćenim internet oglašavanjem, vršila reklamu Ujedinjene Srpske i mogućnost pristupa navedenom video spotu i putem viber aplikacije na mobilnim telefonima, ali na određenim internet portalima. Sporni video zapis i informaciju o istom prenijeli gotovo svi elektronski i štampani mediji u BiH, čime je isti postao dostupan apsolutno najširoj i neograničenoj javnosti.

6. Vjerojatnost, uključujući i neposrednu vjerojatnost pojave nasilja ili mržnje: Za ocjenu da li određeni sadržaj predstavlja govor mržnje u smislu člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH zahtjeva se utvrđivanje korištenja jezika, odnosno sadržaja koji bi nekoga **mogao** navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, što je u konkretnom slučaju, cijeneći sve naprijed navedeno, nesporno utvrđeno.

Kada su u pitanju navodi iz izjašnjenja Ujedinjene Srpske, cijeneći da je predmetni video zapis objavljen u drugoj polovini septembra u izbornom periodu, a po navodima Ujedinjene Srpske u svrhu ostvarenja programskih ciljeva Ujedinjene Srpske, te kako se u istom pojavljuje i kandidat Ujedinjene Srpske D. M. na Lokalnim izborima 2020. godinu za izbornu jedinicu Teslić,

to se neosnovanim ukazuju navodi da objave predmetnog video zapisa nije objavljena u izborne svrhe.

Ovo iz razloga što izborna kampanju u smislu člana 1.1a tačka 6) Izbornog zakona BiH, upravo podrazumjeva radnje i postupke kojim politički subjekt upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore. Osim toga, cijeli video zapis obiluje stranačkim obiježjima, te po ocjeni Centralne izborne komisije BiH, bez obzira da li je riječ o preuranenoj izbornoj kampanji u formalnom smislu, nesumnjivo predstavlja materijal objavljen sa ciljem pridobijanja glasača na Lokalnim izborima 2020. godine.

Navodi kako se i drugi političari služe govorom koji bi mogao izazvati mržnju ili nelagodu, po mišljenju Centralne izborne komisije BiH, ne predstavljaju izgovor za govor mržnje. Centralna izborna komisija BiH, u izbornom periodu prati i nadzire aktivnosti svih učesnika u izbornom procesu, provodi postupak i utvrđuje sankcije.

Jednako tako, neosnovanim su ocijenjeni navodi da namjera Ujedinjene Srpske nije bila da kod bilo koga izazove nelagodu. Riječ je o sadržaju čiji je scenario i scenografija, pažljivo pripreman, te je Ujedinjena Srpska itekako imala kontrolu nad spornim sadržajem koji je po mišljenju Centralne izborne komisije BiH, oblikovala sa namjerom izazivanja mržnje kod pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda, koristeći takve negativne reakcije i izazvanu mržnju i nelagodu pripadnika tih naroda, radi pridobijanja podrške srpskog naroda, kod kojeg je početku video zapisa izazvana mržnja prema pripadnicima tih naroda.

Na naprijed utvrđeno činjenično stanje, valjalo je primjeniti član 1.13, u vezi sa čl. 7.3 stav (1) tačka 7) i 6.7 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Naime, članom 1.13 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine je propisano da prijava za ovjeru učešća na izborima, uključuje izjavu, potpisu od strane predsjednika političke stranke, koalicije ili nezavisnog kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili nezavisni kandidat u svojim aktivnostima pridržavati Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Članom I/2 Ustava Bosne i Hercegovine (Aneks 4 Opšteg Okvirnog sporazuma za mir) je utvrđeno da je Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih demokratskih izbora.

U članom II/2 Ustava Bosne i Hercegovine se navodi, prava i slobode predviđeni u EKLJP i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Članom 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, uspostavljena je jasna zabrana koja se odnosi na sve učesnike u izbornom procesu da se koriste jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstićati na nasilje ili širenje mržnje.

Pri tome, treba naglasiti da se sloboda izražavanja iz čl. II/ 3. tačka h) Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 10. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP), stavlja biračima na korištenje kao jedno od najefikasnijih i najboljih sredstava za upoznavanje sa idejama i stavovima političkih lidera i kandidata na izborima, kao i za oblikovanje mišljenja birača o njima i njihovim programima. U opšem smislu, sloboda izražavanja, odnosno političkog diskursa nalazi se u samoj suštini pojma demokratskog društva i države, naročito cijeneći da je članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina definisana kao demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora. Zato se političke stranke, njihovi članovi i lideri, političari, kandidati, pristalice i simpatizeri, neizbjegno i svjesno izlažu pažljivom nadzoru javnosti i nadležnog regulatura izbornog procesa, odnosno najšire publike **nad svakom izgovorenom riječi i svakim postupkom** u čemu se pažljivo moraju uočiti granice slobodnog izražavanja, ali i mjesto kada su te granice pređene, odnosno kada Ustavom Bosne i Hercegovine i EKLJP, zagarantovana sloboda izražavanja prelazi u prijetnju, zastrašivanje i navođenje i podsticanje nekoga na nasilje ili širenje mržnje ili kada se koriste, objavljaju i upotrebljavaju slike, simboli, audio i video zapisi, SMS poruke, internet komunikacija ili drugi materijali koji mogu tako djelovati.

U praksi Europskog suda za ljudska prava govor mržnje se smatra jednim od najsloženijih i najtežih oblika zloupotrebe slobode izražavanja. Odlučujući faktor u ocjenjivanju da li postoji ili ne govor mržnje jeste cilj ekspresije.

Centralna izborna komisija BiH smatra da se poruka o potrebi ujedinjenja srpskog naroda (što je po navodima Ujedinjene Srpske bila namjera) ne korespondira sa objavljenim sadržajem. Naime, navedeno je moglo biti izrečeno i poslano u javnost, na neograničen broj načina, a da se pri

tome postigne efekat ujedinjenja, bez nagrubljenog vrijedjenja prava i sloboda pripadnika manjinskog, te dva konstitutivna naroda.

Europski sud je još u predmetu Handyside v. United Kingdom, 1976. proklamirao slobodu izražavanja kao esencijalno ljudsko pravo. Međutim, korištenje ovoga prava povlači za sobom određene dužnosti i odgovornosti, a može se podvrgnuti ograničenjima ili sankcijama propisanih zakonom. Europski sud je, također, proklamovao i značaj slobode medija, slobode političke debate i slobode izražavanja kao osnovnih načela demokratskog društva (Lingens v. Austria, 1986.).

U predmetu Glimmerveen and Hagenbeek v. The Netherlands, 1979. Europski sud je prepoznao da se sloboda izražavanja ne smije koristiti s ciljem širenja ideja rasne diskriminacije.

U predmetu Balsytè-Lideikienè v. Lithuania, 2008. Europski sud je prepoznao da su manjinska pitanja veoma osjetljiva i da je obaveza države da suzbija raspirivanje mržnje. U konkretnom slučaju Europski sud je zaključio da je ograničavanje slobode izražavanja bilo neophodno radi očuvanja načela demokratskog društva.

U predmetu Jean-Marie Le Pen v. France, 2010., koji se odnosio na vjersku netoleranciju prema muslimanima, Europski sud je zauzeo stav o posebnoj odgovornosti izabranih političkih predstavnika naroda. U konkretnom slučaju je ocjenjeno da postoji određeni oblik govora koji nije zaštićen Konvencijom i koji se može ograničiti i sankcionirati. Europski sud je naročito vrednovao značaj društvene uloge govornika i našao da sama uloga govornika i njegov status u društvu zajtjevaju njegovu veću opreznost upravo radi društvenih i političkih posljedica koje njegov govor može proizvesti. Istovjetan stav Europski sud je zauzeo i u predmetu Zana v. Turkey, 1997.

Cijeneći sadržaj spornog video zapisa, Centralna izborna komisija BiH je stala na stanovište da je neophodno uplitanje ovog tijela i postupanje po službenoj dužnosti kako bi se osiguralo da se nadolazeća kampanja za Lokalne izbore 2020. odvija u skladu sa zakonom i uzusima koje karakterizira svako demokratsko društvo u ambijentu u kojem se neće tolerirati ispoljavanje mržnje i netrpeljivosti zasnovane na etničkoj razlikosti, ksenofobiji i rasnoj diskriminaciji.

Odlučujući o vrsti i visini sankcije za naprijed utvrđenu povredu člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija je cijenila sve naprijed navedene okolnosti, te naročito:

1) Činjenicu da je Ujedinjena Srpska i na prošlim Lokalnim izborima 2016. godine, kažnjena i to upravo zbog govora mržnje predsjednika Ujedinjene Srpske, N S.

2) Da Ujedinjena Srpska, od objave spornog video zapisa pa do dana donošenja ove Odluke niti jednim svojim navodom nije pokušala ublažiti negativne posljedice objavljivanja spornog sadržaja, upućivanjem izvinjenja pripadnicima albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda, ili na drugi prikidan način kojim bi ukazao žaljenje zbog izazvane mržnje, nelagode, uznenirenja istih objavom predmetnog sadržaja. Naprotiv, negativni publicitet i izazvana netrpeljivost kod pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda, je upravo korištena u svrhu dobijanja podrške kod srpskog naroda. Da predsjednik Ujedinjene Srpske koji se pojavljuje u spornom video zapisu također, nije pokazao apsolutno nikakvo žaljenje zbog izazvane mržnje, nelagode, uznenirenja istih objavom predmetnog sadržaja, cijeneći da je riječ o narativu i sadržaju koji je potpuno primjeren.

3) Da je riječ o pomno planiranom sadržaju, sa ciljanim postizanjem efekta poticanja mržnje i netrpeljivosti između pripadnika albanskog, hrvatskog, bošnjačkog i srpskog naroda.

4) Da nakon saznanja Ujedinjene Srpske i njenog predsjednika N S za brojne negativne reakcije, pataknući i raspirenu mržnju između pripadnika pripadnika albanskog, hrvatskog, bošnjačkog i srpskog naroda, te nakon obavijesti da Centralna izborna komisija BiH, void postupak utvrđivanja odgovornosti zbog spornog sadržaja, nije izvršeno uklanjanje spornog sadržaja, već naprotiv da su uloženi dodatni napori kako bi se predmetni video učinio još vidljivijim javnosti.

5) Da je predsjednik Ujedinjene Srpske nakon saznanja, da je Centralna izborna komisija BiH, pokrenula postupak utvrđivanja odgovornosti protiv Ujedinjene Srpske, nastavio sa snimanjem i objavljinjem spornih video sadržaja, te je 04.10.2020. godine, na društvenim mrežama objavio video zapis u kojem pjeva "Morem plovi jedna mala barka" u kojem se veliča D M što je kod javnosti izazvalo novi talas uznenirenja, te širenja i raspirivanja nacionalne mržnje.

Cijeneći sadržaj spornog video zapisa sa osnovnom porukom zastrašivanja i protjerivanja pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda kao krajnjeg cilja Ujedinjene Srpske, a naročito činjenicu da je u istom navedeni scenario potvrđen od strane predsjednika Ujedinjene

Srpske koji se takođe pojavljuje u video zapisu, kao i sve navedene otežavajuće okolnosti, Centralna izborna komisija je odlučila kao u dispozitivu.

Naime, stav Centralne izborne kosmije BiH je da se uzimajući sve naprijed navedeno, samo novčanom kaznom za političku stranku Ujedinjena Srpska u maksimalnom iznosu od 10.000,00 KM ne bi postigla svrha kažnjavanja, te da na taj način ne može biti obezbijedena zaštita demokratskog i izbornog procesa u zemlji, koji za cilj ima slobodne i demokratske izbore.

Centralna izborna komisija BiH, ne ulazi u teme i načine na koji će se određena politička stranka prezentovati na izborima, pa uprkos činjenici da je riječ o lokalnim izborima koji bi po prirodi stvari trebali nametnuti obradivanje tema od značaja za lokalne zajednice, političke stranke same koristeći se slobodom izražavanja iz člana 10. EKLJP, prateći svoje programske ciljeve, biraju način na koji će biti prezentovane javnosti.

Međutim, objavljivanje sadržaja koji za cilj imaju isključivo poticanje i širenje nacionalne mržnje i netrpeljivosti, glorifikovanje ideje protjerivanja pripadnika nacionalne manjine i dva konstitutivna naroda, te na bazi toga pridobijanja podrške na izborima, po mišljenju Centralne izborne komisije BiH, zaslužuju najoštriju sankciju.

Svako drugačije postupanje, uključujući i samo sankcionisanje novčanom kaznom u maksimalnom iznosu, bi doveli do efekata koji bi bili protivni svrsi kažnjavanja, te dodatnog jačanja ideja i ciljeva ove stranke na Lokalnim izborima 2020. godine, koje su proklamovane činom protjerivanja pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda. Zahvaljujući takvoj kazni, te negativnom publicitetu, izazavnoj mržnji, netrpeljivosti, te ponižavajućem tretmanu pripadnika albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda u predmetnom sadržaju, ova politička stranka bi nakon izazvane mržnje i uznemirenja kod pripadnika srpskog naroda, prema pripadnicima albanskog, hrvatskog i bošnjačkog naroda, zapravo ojačala svoje izborne rezultate, u kojem smislu bi se novčana kazna pretvorila u nagradu za govor mržnje i postupanje protivno Opštem okvirnom sporazumu za mir. Navedeno potvrđuje kontinuitet provokacije i uznemirenja javnosti pjevanjem pjesme "Morem plovi jedna mala barka" u kojoj se veliča četnički Vojvoda Dražo M. (video zapis od 04.10.2020.godine) koji je predsjednik Ujedinjene Srpske zadržao uprkos saznanju da je protiv Ujedinjene Srpske pokrenut postupak utvrđivanja odgovornosti.

Centralna izborna komisija BiH smatra da je izrečena mjera poništenja ovjere za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, jedina adekvatna sankcija za političku stranku Ujedinjena Srpska.

Konačno, da uz prijavu za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka Ujedinjena Srpska nije dostavila Izjavu iz člana 1.13 Izbornog zakona BiH, kojom garantuje da će se u svojim aktivnostima pridržavati Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, ista od strane Centralne izborno komisije BIH, ne bi bila ovjerena za učešće na izborima.

Očigledno i izričito postupanje ove stranke protivno potpisanoj Izjavi, navedenom Opštem okvirnom sporazumu, Ustavu Bosne i Hercegovine, te Izbornom zakonu BiH koji jasno određuje pravila ponašanja političkih stranaka, ukazuje na obavezu Centralne izborno komisije BiH, za poništenje ovjere ove političke stranke.

Prema tome, što se tiče ograničenja prava kandidature na izborima, zaštita demokratskog poretka jedan je od ciljeva koji su kompatibilni s principom vladavine zakona i općih ciljeva Konvencije. Međutim, da bi bilo kompatibilno s Konvencijom, navedeno mora, kao prvo, biti zakonito: konkretno, mora biti propisano zakonom.

Članom 6.7 Izbornog zakona BiH u relevantnom dijelu je propisano da Centralna izborna komisija BiH ima ovlaštenje izreći novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od 10.000 KM, novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od 10.000 konvertibilnih maraka; uklanjanje imena kandidata sa kandidatske liste ako se utvrdi da je kandidat lično odgovoran za povredu; te poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata.

Krećući se u zakonom datim ovlaštenjima, Centralna izborna komisija BiH je zbog utvrđenog postupanja protivno Opštem okvirnom sporazumu za mir čije poštovanje je uslov za ovjeru na izborima u smislu člana 1.13 Izbornog zakona BiH, te povrede člana 7.3 stav (1) tačka 7. Izbornog zakona BiH, odlučila kao u dispozitivu, cijeneći da je riječ o nužnoj mjeri koju je potrebno hitno izreći radi očuvanja demokratskog uređenja Bosne i Hercegovine koja funkcioniše u skladu sa zakonom, te zaštite izbornog procesa čiji je cilj održavanje slobodnih i demokratskih izbora.

Osim utvrđene odgovornosti političke stranke Ujedinjena Srpska, Centralna izborna komisija BiH je utvrdila i ličnu odgovornost njenog predsjednika N. S., koji je ne samo lično uzeo učešće u predmetnom video zapisu, nego je i u postupku utvrđivanja odgovornosti za objavu istog, nastavio u svojim javnim istupima dalje izazivati i širiti nacionalnu mržnju i netrpeljivost što pokazuje i video zapis od 04.10.2020. godine.

Apsolutno zanemarivanje obaveze poštovanja odredbi Izbornog zakona BiH, te kontinuirano vladanje u duhu izazivanja i raspirivanja nacionalne mržnje i to za vrijeme trajanja postupka za utvrđivanje odgovornosti, po mišljenju Centralne izborne komisije BiH, opravdava izricanje novčane kazne zbog lično utvrđene odgovornosti predsjednika Ujedinjene Srpske, cijeneći da će navedena sankcija uticati lično na predsjednika Ujedinjene Srpske N. S., te da će isti u budućnosti djelovati skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Ovakvo uplitanje u prava političke stranke na učešće na izborima, te u slobodu izražavanja njenih kandidata i rukovodstva u predstavljanju iste na izborima, Centralna izborna komisija BiH smatra proporcionalnom i neophodnom mjerom u demokratskom društvu.

Svi učesnici u izbornom procesu su dužni poštovati ustavne principe, te pravila uspostavljena Izbornim zakonom BiH. Nedopustive i kontinuirane aktivnosti protivno Opštem okvirnom sporazumu za mir, te Izbornom zakonu BiH, po ocjeni Centralne izborne komisije BiH moraju biti pravilno i adekvatno sankcionisane kako bi se ostvarila svrha kažnjavanja, iz kojeg razloga se izrečene sankcije ukazuju proporcionalnim legitimnom cilju koji se želio ostvariti.

Pravna pouka: Protiv ove odluke, u skladu sa članom 6.9 stav (1) i (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, može se podnijeti žalba Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana prijema ove odluke, koju Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dostavlja putem elektronske pošte ili faks-aparata.

Žalba se podnosi putem Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine i dostavlja se putem faks aparata na broj 033/251-329, elektronskom poštom na e-mail adresu kontakt@izbori.ba ili lično u sjedište Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Ulica Danijela Ozme broj 7, Sarajevo.

Dostavljeno:

- Ujedinjena Srpska
- N. S., putem Ujedinjene Srpske
- a/a

